

Sveriges Sociologförbunds årsmöteskonferens 2008

Sociologförbundets årsmöteskonferens 2008 ägde rum den 31 januari–1 februari vid Mittuniversitetet, campus Östersund. Cirka 75 sociologer och andra samhällsvetare deltog i konferensen. Det låga antalet deltagare var en liten missräkning, men bortsett från deltagarantalet var konferensen, sedd från arrangörsperspektiv, mycket lyckad. Konferensdeltagarna fick sig till livs ett rikt utbud av plenarföreläsningar, bokseminarier och olika arbetsgrupper, och kvällarna ägnades åt mer festlig samvaro.

Temat för konferensen var *Gränsdragning – risker och möjligheter*. De stora sociala förändringar som äger rum i dagens samhälle kan beskrivas som ett överskridande, uppluckrande eller försvinnande av gränser. Samtidigt dras nya gränser upp och andra dras om, i såväl den geografiska som den sociala terrängen. På en makronivå förändras exempelvis gränserna mellan marknad, stat och civilt samhälle men också mellan landområden, befolkningsgrupper och organisationer. Hur påverkar denna ständigt pågående gränsdragning vårt vardagsliv som privatpersoner och samhällsmedlemmar? Var drar vi själva gränserna mellan marknad, offentlighet och privatliv? Och hur påverkas vi känslomässigt av sådana gränsdragningar? Detta var några av de centrala frågor som aktualiserades under konferensen.

Först ut att behandla dessa frågor var konferensens huvudtalare Arlie Russell Hochschild. Under rubriken *Invisible Hand, Invisible Heart: Private Lives in Market Times* talade hon om hur marknadstänkande och försäljning av varor och tjänster har invaderat en del av våra liv som vi tidigare har betraktat som tillhörande privatlivets sfär. Det gäller allt från att överlåta arrangemangen kring barnens födelsedagsfirande åt företag som är experter på det, till att överlåta ”matchningen” vid sökandet av en partner till specialiserade dejtingsajt sajter på nätet. När marknadstänkandet på så vis flyttar fram sina positioner får det konsekvenser för såväl vårt känsloliv som vår identitet.

I konferensens andra plenarföreläsning talade idéhistorikern Per Wisselgren på temat *Gränser och periferier i samhällsvetenskapernas historia*. Han visade att samhällsvetenskapernas tidiga historia i Sverige inte bara finns att söka inom akademins väggar. Likaså är mellankrigstiden, som ofta betraktas som ett slags tomrum vad gäller samhällsvetenskaplig forskning, inte alls så innehållslös om man går utanför universitetens väggar och inkluderar utredningar och forskning med kopplingar till politisk praktik. Man måste ta hänsyn till såväl gränsdragningar mellan det vetenskapliga och det politiska som gränsöverskridande samarbeten dem emellan för att förstå den svenska samhällsvetenskapens paradoxala ställning under mellankrigsperioden.

Vid ett av konferensens båda bokseminarier diskuterades antologin *Jämställdhetens pris*, med Anne Grönlund och Björn Halleröd som redaktörer. Boken är pinfärsk, den kom från tryckeriet endast en vecka innan seminariet ägde rum. Redan innan den kom ut hade den dock rönt en hel del medial uppmärksamhet, något som är ovanligt

för sociologisk litteratur här i landet. Seminariet fick en något annorlunda uppläggning än vad som ursprungligen planerats, eftersom den förberedda kommentatorn blev sjuk och inte kunde delta vid konferensen. Nu lades istället seminariet upp som en presentation av boken, genomförd av Anne Grönlund samt de båda medförfattarna Charlott Nyman och Mikael Nordenmark, följd av en diskussion mellan de tre och publiken. Diskussionen blev livlig och den tid, 60 minuter, som var avsatt för seminariet kändes lite i kortaste laget.

Vid konferensens andra bokseminarium behandlades antologin *The Political Sociology of the Welfare State*, även den nyutkommen, på amerikanskt förlag. Boken baseras på omfattande internationella undersökningar om människors attityder till välfärds-samhället och dess politiska system. Redaktören Stefan Svallfors presenterade bakgrunden till boken och några av de många intressanta resultaten. Sten-Åke Stenberg gav sig sedan med liv och lust i kast med att kommentera de olika bokkapitlen, bland annat genom en bild- och ljuduppspelning av Per-Albin Hansson. Frågorna under diskussionen kom också i stor utsträckning att handla om mediernas roll i välfärdsstaten och deras betydelse för människors attityder till politik och olika välfärdspolitiska insatser.

Flera arbetsgrupper hade, på grund av att antalet konferensdeltagare blev lägre än beräknat, slagits samman, och slutligen organiserades sex arbetsgrupper under konferensen. Aktiviteten i dessa var livlig, och i de flesta fall ledde, såvitt jag kunnat utvärdera, inte hopslagningarna till att arbetsgrupperna blev särskilt "spretiga" ifråga om de paper som presenterades.

Sedd ur ett arrangörsperspektiv framstår konferensen som mycket lyckad, dels för att alla praktiska och logistiska detaljer har fungerat över förväntan bra – lagen om alltings djävlichkeit verkade helt satt ur spel under de båda dagar konferensen varade – dels, och framförallt, för att stämningen under hela konferensen varit så positiv. Alla jag kommit i kontakt med, från huvudtalare till arbetsgruppskoordinatorer och andra konferensdeltagare, har haft en allmänt positiv inställning och ett genomgående gott humör, på ett sätt som jag sällan har upplevt tidigare på andra konferenser. I det avseendet finns all anledning att vara nöjd.

Emellertid måste nog en diskussion inledas i Sociologförbundet om vilken målsättning vi ska ha för årsmöteskonferenserna. Om målet är att konferenserna ska vara så bra som möjligt för de som deltar kanske vi kan sägas befinna oss på rätt väg; det har börjat utvecklas en viss kunskapsöverföring som gör att de lokala konferensarrangörerna inte längre behöver uppfinna hjulet själva, utan kan få stöd från förbundet och från tidigare arrangörer. Om målet däremot är att så många medlemmar som möjligt ska delta vid årsmöteskonferenserna måste vi nog vidta vissa förändringar i den övergripande organisationen av konferenserna, och detta kan knappast genomföras utan en genomgripande diskussion bland medlemmarna.

Roine Johansson